

На данашњи дан 1873 - У Стричићима у Босанској Крајини рођен је писац Петар Кочић, аутор сатира "Јазавац пред судом" и "Суданија".

1798 - Рођен је италијански писац Ђакомо Леопарди, највећи лирски песник италијанског романтизма и један од најзначајнијих у европској поезији 19. века ("Силвији", Љубав и смрт", "Зибалдон", дневник "Мисли").

1855 - У Лондону је изашао први број листа "Дејли телеграф".

1864 - Самјуел Краутер постао је бискуп у Нигерији, први црнац бискуп Енглеске цркве.

1869 - Проглашен је Намеснички устав који је кнежевину Србију увео у доба уставности. Први пут у историји Србије скупштина је постала законодавни орган, мада са ограниченим правима.

1880 - Француска је анектирала пацифичко острво Отахеите (Тахити), које је од 1842. било француски протекторат.

1882 - У Београду је пуштен у рад први савремени водовод који је направљен према

петак, 29 јун 2018 07:22

пројекту немачког инжењера Оскара Смрекара. Из пет дубоких бунара град је добијао око 65 литара воде у секунди.

1886 - Рођен је француски државник Робер Шуман, премијер (1947-48). На његов предлог ("Шуманов план") основана је 1952. Европска заједница за угље и челик из које је касније настала Европска унија.

1900 - Рођен је француски писац Антоан Мари Роже де Сент Егзипери, аутор бестселера "Мали принц", једног од најлепших дечјих романа у светској књижевности. Нестао је у јулу 1944. над Медитераном као пилот савезничког авиона у Другом светском рату.

1914 - Рођен је чешки композитор Рафаел Кубелик, диригент чешке филхармоније. Емигрирао је 1948. и каријеру наставио у САД као диригент симфонијског оркестра у Чикагу (1950), потом у Лондону као директор Ковент Гардена.

1922 - Рођен је српски писац Васко Попа, члан Српске академије наука и уметности, један од највећих песника српске књижевности у другој половини 20. века. ("Кора", "Непочин-поље", "Споредно небо", "Усправна земља", "Вучја со", "Живо месо", "Кућа насред друма").

1939 - Слетањем авиона "Дикси клипер" на аеродром у Лисабону обављен је први комерцијални лет из САД у Европу.

1941 - У Швајцарској је умро пољски државник, пијаниста и композитор, Игнац Јан Падеревски, учесник у акцијама за независност Пољске током Првог светског рата, премијер и шеф дипломатије (1919-21).

1949 - Јужна Африка је политику апартхејда прогласила државном доктрином.

1974 - Изабела Перон је заменила оболелог мужа Хуана Перона на место председника Аргентине.

1980 - Вигдис Финбогадотир изабрана је за председника Исланда. То је било први пут да је за шефа државе у Европи изабрана жена на непосредним изборима.

1992 - Снаге босанских Срба напустиле су сарајевски аеродром "Бутмир" након двомесечне опсаде и предале га под контролу мировних трупа УН (УНПРОФОР). Тиме је омогућено достављање хуманитарне помоћи становништву Сарајева.

1995 - Више од 500 људи погинуло је у Сеулу када се срушила петоспратна робна кућа.

1995 - Умрла је америчка филмска глумица Лана Тарнер, холивудска звезда педесетих година 20. века ("Монсунске кише", "Љубав је снашла Ендија Хардија", "Имитација живота").

1998 - Бивши градоначелник Вуковара Славко Докмановић, осумњичен за ратне злочине у Хрватској 1992. извршио је самоубиство у затвору у Шевенингену, близу Хага.

1999 - Митингом у Чачку, на којем се окупило око 10.000 људи, опозициони блок Савез за промене почeo је протесте против режима председника СР Југославије Слободана Милошевића. Протести су се у наредним месецима свакодневно одржавали у великом броју места у Србији, укључујући и Београд.

1999 - Турска је осудила на смрт вођу курдских побуњеника Абдулаха Оџалана.

2000 - Умро је Виторио Гасман један од највећих италијанских филмских и позоришних глумаца. На филму је радио са најпознатијим редитељима као што су Дино Ризи, Еторе Скола и Марио Моничели ("Срам", "Горки пиринач", "Мирис жене", "Живот је роман").

2001 - У Бриселу је одржана прва донаторска конференција за СРЈ на којој је Југославији обећана помоћ од једне милијарде и 280 милиона долара.

2001 - У Бечу су министри иностраних послова СРЈ и четири бивше југословенске републике потписали споразум о сукцесији, чиме је окончан дугогодишњи спор око наслеђа бивше СФРЈ.

2001 - Премијер СРЈ Зоран Жижић поднео је оставку дан након изручења Слободана Милошевића Хашком трибуналу.

2001 - Генерални секретар Уједињених нација Кофи Анан (63), поново је изабран на нови петогодишњи мандат у светској организацији.

2002 - Лека I, син краља Зога, који је владао Албанијом од 1928. до 1939. вратио се у земљу после 63 године прогонства.

2003 - Полагањем заклетве Беатрис Мерино, угледни адвокат без политичког искуства, постала је прва жена премијер у историји Перуа.

2003 - Умрла је чувена холивудска глумица Кетрин Хепберн која је играла у преко 50 филмова и освојила четири Оскара за улоге у филмовима: "Јутарња слава", "Погоди ко долази на вечеру", "Зима једног лава" и "На златном језеру".

2004 - Хашки трибунал осудио је бившег лидера Срба у Хрватској Милана Бабића на 13 година затвора, за злочине против човечности над хрватским цивилима у бившој Републици Српској Крајини (РСК) 1991-92. године. Бабић је 5. марта 2006. извршио самоубиство у притворској ћелији у Схевенингену.

2004 - Умро Стипе Шувар, професор Филозофског факултета у Загребу, политичар и државник, председник Централног комитета Савеза комуниста Југославије и члан Председништва СФРЈ.

2006 - Врховни суд Сједињених Америчких Држава пресудио је да је председник Џорџ Буш прекорачио своја овлашћења наређујући војна суђења за ратне злочине затвореницима у Гвантанаму на Куби, где су од 2002. тајно пребацивани осумњичени за тероризам и везе с Ал Каидом и талибанима, а које је заробила америчка војска.

2007 - Компанија Епл представила је ајОС (iOS) затворени оперативни систем намењен искључиво за њихове производе. Првобитно био је намењен за ајфон прве генерације и имао је назив iPhone OS, касније му је намена проширина на још неке Еплове уређаје и назив промењен у iOS.

2009 - Амерички финансијски спекулант Бернард Медоф, мозак проневере вредне 65 милијарди долара, осуђен на 150 година затвора. Ухапшен је децембра 2008. због вишедеценијске преваре, у оквиру које је користио новац нових инвеститора да исплати старе.

2011 - Француска је саопштила да је слала наоружање либијским цивилима који су били под опсадом снага лојалних либијском воји Муамеру Гадафију. Оружје је слато почетком јуна у планине Нафуса на западу Либије, када су цивили били окружени Гадафијевим снагама, а либијска влада одбила отварање коридора за слање хуманитарне помоћи.

2012 - Европска унија је у Бриселу почела приступне преговоре са Црном Гором.

(Б92)